

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ

ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ІМ. Г. С. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. П. ДРАГОМАНОВА

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»



**VIII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ,
ПРИСВЯЧЕНА 90-РІЧЧЮ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

**ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО,
КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ**

**МАТЕРІАЛИ VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

**REPORTS OF THE VIII INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE “A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE
TECHNOLOGIES”**

Харків
2020

УДК 740+656+338

ББК 87

Л 93

Головні редактори:

Панченко С. В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, ректор Українського державного університету залізничного транспорту;

Андрущенко В. П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова

Редакційна колегія:

- Бутько Т. В.** – д-р техн. наук, професор, академік ТАУ
Лаврухін О. В. – д-р техн. наук, професор, чл.-кор. ТАУ, академік МАБЖ
Устенко О. В. – д-р техн. наук, професор, академік ТАУ
Бакланов О. М. – д-р хім. наук, професор
Ватуля Г. Л. – д-р техн. наук, професор
Калабухін Ю. Є. – д-р техн. наук, професор
Новіков Б. В. – д-р філос. наук, професор
Панков Г. Д. – д-р філос. наук, професор
Петрушов В. М. – д-р філос. наук, професор
Рассоха І. М. – д-р філос. наук, професор
Близнюк Л. М. – канд. філол. наук, доцент
Даніл'ян В. О. – канд. філос. наук, доцент
Колеснік К. Е. – канд. іст. наук, доцент, академік ТАУ
Куценко М. Ю. – канд. техн. наук, доцент
Панченко В. В. – канд. техн. наук, доцент
Павлов В. І. – канд. філос. наук, доцент
Прогонний О. М. – канд. техн. наук, доцент
Скорик О. О. – канд. техн. наук, доцент
Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент
Алексєєнко Н. В. – старш. викладач

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 7 від 21.09.2020 р.)

Л 93 Людина, суспільство, комунікативні технології : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. присвяченої 90-річчю Українського державного університету залізничного транспорту, 15–16 жовтня 2020 р. Харків : ДІСА ПЛЮС, 2020. 295 с.
ISBN 978-617-7927-35-7

УДК 740+656+338

Друкується в авторській редакції

ISBN 978-617-7927-35-7

© Авторський колектив, 2020

ідеологічності – це прагматичне значення або емоціонально-оцінюючий елемент слова, який визначається ідеологічною позицією мовця. Цей тип конотації яскраво виражається в політичній лексиці, яка входить до складу фразеологізмів.

ПОНОМАРЬОВ О. С., канд. техн. наук, професор,

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

ХАРЧЕНКО А. О., канд. екон. наук, доцент,

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

ЧЕБОТАРЬОВ М. К., канд. пед. наук, доцент

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

м. Харків, Україна

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК ЯК ЧИННИК КОЕВОЛЮЦІЇ ЛЮДИНИ І ПРИРОДИ

Реальна загроза глобальної екологічної катастрофи та її прояви у вигляді незворотних кліматичних змін, епідемій і пандемій змушують нас переглянути характер взаємовідносин людини і природи. Їхня довготривала більш чи менш стала коеволюція була порушена істотним зростанням масштабів господарської діяльності людини, ускладненням застосовуваних технологій і введенням в обіг нових видів природних ресурсів. Ці процеси зумовили також і необхідність поглибленого пізнання природи і закономірностей явищ, які в ній відбуваються. Результати пізнання відкривали можливості створення досконаліших знарядь та розробки і використання більш продуктивних технологій. Тривале панування філософської думки, що саме в людині природа досягає свого самопізнання, заважало критично підійти до оцінки негативних аспектів цього самопізнання.

Згодом процеси коеволюції поступово набували все більш несприятливих для природи змін. Ці зміни стали особливо відчутними, по-перше, внаслідок стрімкого зростання чисельності людського населення планети, що потребувало відповідного збільшення споживання природних ресурсів. По-друге, зумовлена цією потребою поява землеробства завдала відчутної шкоди коеволюції і порушила гармонійну взаємодію природних біологічних процесів та їхню здатність рівноваги. По-третє, використання вогню, а згодом і парової енергії стало початком забруднення природного середовища, яке поступово не

тільки зростало за своєю інтенсивністю, але й ставало все різноманітнішим за спектром і вкрай несприятливим характером впливу на довкілля. По-четверте, створення принципово нових речовин і фізичних процесів, особливо різних видів випромінювань, які ніколи раніше не існували в природі, призвело до зникнення десятків тисяч живих організмів і небезпечного руйнування безлічі геологічних об'єктів.

Таким чином, здатність людини пізнавати і розуміти сутність природних процесів та закономірностей їх виникнення і протікання кардинально змінила характер коеволюції людини і природи. Розвиток людини і людства у цілому інтенсивно спрямовується на поліпшення життєвих умов та полегшення свого існування й діяльності. І все це відбувається за рахунок природи та її руйнації. Людина відверто й безвідповідально нехтує тим, що вона не тільки є частиною природи, але й що природа виступає визначальною умовою її нормального існування й життєдіяльності.

Отже, сьогодні цілком можна стверджувати, що гонитва людства за комфортом і збагаченням фактично знецінює ті можливості, які несли людям коеволюція і певне узгодження процесів співрозвитку людини і людства з одного боку та природи, з іншого. З розвитком же техніки й технологій, посилення їхнього тиску на природу коеволюція перетворюється на дві антагоністичних групи процесів. Якщо раніше коеволюція означала процес співіснування живої і неживої природи, то сьогодні вона фактично зводиться до суто конкурентних взаємовідносин між людиною і всією природою взагалі, включаючи живе і неживе.

Впродовж досить тривалого часу жива речовина, як пише І. А. Гобозов, «постійно пристосовується, змінюється залежно від зовнішніх і внутрішніх (самого організму) умов». Але, на переконання вченого, «з ходом геологічного часу деякі організми вимирали або ж внаслідок тривалих мутаційних процесів переходили в інші живі речовини, з'являлися і нові організми. Одним словом, постійний і неперервний еволюційний процес природи в решті решт призвів до виникнення людини і людства». Саме з цього моменту, на його переконання, починається ноосфера [2, с. 48].

Основоположник вчення про ноосферу В. І. Вернадський підкреслював, що «за останні 10-20 тисяч років, коли людина, виробивши у соціальному середовищі наукову думку, створює у біосфері нову геологічну силу, раніше відсутню. Біосфера перейшла, вірніше, переходить у новий еволюційний стан – в ноосферу – переробляється науковою думкою соціального людства [1, с. 24]. Філософська думка стосовно характеру ноосфери як потенційно гармонійних взаємовідносин між людиною і природою розглядала людину як істоту, що посіла у світобулові центральне місце. Тому далеко не випадково П. Тейяр де

Шарден писав, що «людина не статичний центр світу, як вона довго вважала, а вісь і вершина еволюції, що набагато прекрасніше» [4, с. 40].

На жаль, насправді виявилось, що людина ще досить далека від того, щоб глибоко усвідомлювати складну й багатоаспектну систему своїх взаємозв'язків з природою й відповідально ставитися до неї й до цих зв'язків. Виявилось, що людині притаманний надмірний егоїзм, який у поєднанні з безвідповідальністю призвів до катастрофічного стану навколишнього природного середовища. А це поставило під загрозу саме існування людини як біологічного виду й людської цивілізації взагалі. Сьогодні майже два мільярди осіб позбавлені нормальної питної води, забруднення морів та океанів пластиком і небезпечними хімічними речовинами реально загрожує позбавити людство таких важливих їстівних ресурсів, якими є морепродукти.

В.І. Данилов-Данильян та К. С. Лосєв ще 20 років тому звертали увагу на те, що багато країн, які розвиваються, вже давно зруйнували природні екосистеми на своїх територіях. Там «йде варварське знищення лісів, особливо в Амазонії, у Тропічній Африці та Південно-Східній Азії» [3, с. 44]. Екологи наводять безліч подібних тривожних прикладів. Завдання ж філософії полягає в такому їх узагальненні, яке б відкривало реальні ляхи відновлення коеволюції.

Так, С. М. Ягодзінський впевнено стверджує, що «особливо небезпечною для самоорганізованої відкритої системи є ситуація, коли одна з її частин починає домінувати над іншими». Він наголошує, що «саме це спостерігається у взаєминах природи і сучасного суспільства. Викликаний результатами людської діяльності біосферний дисбаланс призвів до того, що природа стає залежною підсистемою, параметром цивілізаційного розвитку» [5, с. 46]. Більш того, тиск на природу постійно посилюється з кожним роком, з кожним новим видом застосовуваних технологій. Сьогодні ситуація у сфері взаємовідносин людини і природи істотно ускладнилась. Справа в тім, що величезна сукупність технологій, створених на їх основі та з їх використанням артефактів фактично перетворилася на своєрідну техносферу. Її характерною особливістю виступає вихід з-під контролю людини як її творця і функціонування за своїми власними закономірностями. При цьому величезної шкоди зазнає не тільки природа, а й сама людина і суспільство у цілому.

Таким чином, сьогодні перед людством постає надзвичайно складне і вкрай відповідальне завдання з гармонізації відносин вже в системі «людина – суспільство – природа - техносфера». Один з ефективних шляхів ефективного вирішення цього завдання виступає запропонована міжнародною групою авторитетних вчених концепція сталого розвитку. Її цінність полягає в тому, що вона зовсім не передбачає згортання технологічного розвитку, тільки пропонує

«задоволення потреб нинішнього покоління, без перешкод для можливості майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби».

Реалізація положень концепції сталого розвитку вимагає, по-перше, істотного збільшення уваги до формування екологічної свідомості людей, перш за в системі освіти. По-друге, у вищій колі вкрай важливо прищеплювати майбутнім фахівцям системний характер мислення з глобальним характером та стратегічною спрямованістю. По-третє, необхідно посилити світоглядні позиції та чітку систему методологічних принципів професійної діяльності майбутніх фахівців. По-четверте, вкрай доцільним уявляється включення розуміння кожною людиною природного середовища як однієї з надзвичайно важливих життєвих цінностей.

Неухильне дотримання наведених вимог постає надійною умовою дійсно реальної можливості сталого розвитку. Але саму цю можливість досягти можна тільки у разі рішучого подолання несамовитого опору з боку бізнесу. Досить згадати, як світові монополії зустрічають ініціативи зі зменшення шкідливих викидів і атмосферу або забруднення ґрунтових вод. Показовою є й практика переведення бізнесом підприємств зі шкідливими виробництвами до країн, що розвиваються, де екологічне законодавство доволі ліберальне а то і взагалі відсутнє. Ця практика не може бути вирішенням проблем коеволюції в розвинених країнах, оскільки природа нашої планети постає цілісною системою і збитки, які завдаються їй в одному регіоні, позначаються в інших. Наприклад, наслідки аварії на Чорнобильській АЕС проявлялися за тисяч кілометрів від неї.

Не витримують критики і заклики та плани переселення землян на якусь іншу планету. По-перше, досить проблематично знайти планету з такими унікальними для життя людей умовами, як на нашій рідній планеті, де людина і з'явилася саме завдяки цим умовам. По-друге, мільярди людей неможливо переселити навіть на інший континент, не те, що на іншу планету. По-третє, навіть якщо можна було б здійснити ці плани, постає питання – а для чого це робити: що і ту, гіпотетично придатну для життя планету довести до такого стану, до якого ми довели Землю?

Замість цих ненаукових фантазій краще слід було б прийняти систему заходів з розробки, впровадження і цілеспрямованого використання технологій, орієнтованих на ресурсозбереження та природозаощадження. Адже існують і теоретичні основи, і практика використання циркуляційної економіки, в якій матеріальні й енергетичні ресурси видобуваються з відходів виробництва і споживання. Таким чином, вони стають здатними багаторазово слугувати для задоволення потреб людей. При цьому відбувається оздоровлення природи, а відтак і підвищення якості життя людей. Іншими словами, відновлюється нормальна коеволюція людини, суспільства, природи і техносфери.

Список використаних джерел

1. Вернадский В. И. Научная мысль как планетарное явление. Москва: Наука, 1991. 271 с.
2. Гобозов И. А. Природа и общество. Социальная философия: Учебник. Москва: Издатель Савин С. А., 2003. С. 47-60.
3. Данилов-Данильян В. И., Лосев К. С. Экологический вызов и устойчивое развитие. Москва: Прогресс-Традиция, 2000. 416 с.
4. Тейяр де Шарден П. Феномен человека. Москва: Наука, 1987. 240 с.
5. Ягодзінський С. М. Синергетична концепція природи: методологічний і культурологічний аспекти. *Філософія природи: монографія*. Київ: Видавець ПАРАПАН, 2006. С. 33-50.

РАССОХА И. Н., профессор

*Харьковский национальный университет городского хозяйства
им. А. М. Бекетова*

г. Харьков, Украина

УСКОРЕНИЕ ИСТОРИИ 12/4, «АНТРОПНЫЙ ПРИНЦИП» И ВОЗМОЖНОСТЬ БЛИЗКОГО «КОНЦА ИСТОРИИ»

Идея о том, что ход истории человечества со временем ускоряется, далеко не нова. Достаточно посмотреть на содержание любых многотомных изданий “Всемирная история”, чтобы убедиться, что основное их содержание относится к самой недавней истории. Там говорится очень подробно о современности, несколько меньше о 20-м столетии, значительно меньше о 19-м, а события всех предыдущих веков человеческой истории удостоиваются лишь беглого упоминания, хотя, скажем, о 17-м столетии историки знают не намного меньше, чем о 20-м (и даже не только в Европе). О более ранних веках мы и знаем меньше, но еще меньше они нас интересуют (за частичным исключением античных Греции, Рима и Китая). Далее вглубь веков следует относительно подробный пересказ трех тысяч лет истории Древнего Египта, краткое изложение истории прочих цивилизаций бронзового века и... практически все! Все предыдущие свыше ста тысяч лет истории современного вида людей *Homo sapiens* обычно уместаются в пару глав первого тома. Который начинается с беглого перечисления нескольких древних видов людей, предшествовавших появлению нашего вида. Еще свыше двух миллионов лет истории – на нескольких страницах.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І. ФІЛОСОФСЬКІ ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

ПРИВІТАННЯ УЧАСТНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ С.В.ЛАНЧЕНКО	3
АБАШНІК В.О. ЕДМУНД ГУССЕРЛЬ У ФІЛОСОФІЇ ІСИДОРА ПРОДАНА (1854–1919/20)	6
АБАШНІК У.В. ВАЛЬТЕР БЕНЬЯМІН (1892–1940) ТА МЕДІА-ФІЛОСОФІЯ	10
АЛЕКСЄЄНКО Н.В. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ	13
АНДРУЩЕНКО В.П. ПЛАГІАТ ТА НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ – ЗАГРОЗА НАУКОВОМУ ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ	15
БАБИЧ В.П. ОСНОВЫ РАЗУМНОГО, ЦИВИЛИЗОВАННОГО МЫСЛЕТВОРЧЕСТВА	21
БЛИЗНЮК Л.М. ФЕНОМЕН МОВЛЕННЄВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	31
ГОРОБЧУК Л. М. СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ОСОБИСТОСТІ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ	34
ГРОМОВА О.В. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РОЗВИКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	38
ДАНІЛ'ЯН В. О. ДУАЛЬНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА НЕДОЛІКИ	41
ДАНІЛ'ЯН В. О. ПРОБЛЕМА СВОБОДИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ТВОРЧОСТІ НОРВЕЗЬКОГО ФІЛОСОФА ЛАРСА СВЕНДСЕНА	44
ДАХНІЙ А.Й. Г.С. СКОВОРОДА ТА Т.Г. ШЕВЧЕНКО ЯК ЗАСНОВНИКИ УКРАЇНСЬКОГО ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ	46
ДОВГАНЬ А. О. Н.МАЛЬБРАНШТА ДАВНЬОКИТАЙСЬКА ФІЛОСОФІЯ	51
ДОЛЬСКАЯ О.О. ФОРМУВАННЯ НАРРАТИВУ ПОСТЛЮДИНИ: РОЗДУМИ ПРО ПІДГРУНТЯ НОВОЇ АТРОПОЛОГІЇ	57
ЗАГРІЙЧУК І. Д. НЕЗАВЕРШЕНІСТЬ КОМУНІКАТИВНОГО ПРОЦЕСУ ЯК ЗАПОРУКА СОЦІАЛЬНОЇ ЗЛАГОДИ	61
ІЛЬІН В.В., ІЛЬІНА А.А. РАЦИОНАЛЬНОСТЬ ПОВЕДЕНИЯ И ПРОБЛЕМА СООТНОШЕНИЯ ЭТИКИ И ЭКОНОМИКИ	65
КАРПЕНКО І.В. «ВЗАЄМНІСТЬ ПЕРСПЕКТИВ» А. ЩЮЦА ЯК МОЖЛИВІСТЬ КОМУНІКАЦІЇ	71
КОЛЕСНИК К.Е. ПРОЕКТ RAIL BALTIKA: РОЗБУДОВА ТА ГЕОПОЛІТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ	75
КОЛИЧЕВА Т.В. ГЕШТАЛЬТ-МЕТОДОЛОГІЯ ПІЗНАННЯ ЛЮДСЬКОЇ СУТНОСТІ ЯК ЗАСІБ НАБЛИЖЕННЯ ДО ІДЕНТИЧНОСТІ ІНДИВІДА	81
КОММЕДАЛ О. ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО В НОРВЕГІЇ: ДОСВІД ПРАКТИЧНОГО ВТІЛЕННЯ	84
ЛЕБЕДЄВ В. О. ЖАНР «ТЕМНЕ ФЕНТЕЗІ» У СУЧАСНІЙ МАСОВІЙ КУЛЬТУРІ	87
ЛЮБІВИЙ Я.В. КОНСТРУКТ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ СВОБОДИ У КРИЗОВОМУ СОЦІУМІ	88

ЛЯХ В.В. КРИЗА ІДЕНТИЧНОСТІ В ФІЛОСОФСЬКО-ІСТОРИЧНОМУ ВИМІРІ	94
МАМЕНКО Т.В. ФІЛОСОФІЯ МАХІЗМУ В УКРАЇНІ: ЕМПІРІОСИМВОЛІЗМ П.С.ЮШКЕВИЧА	98
НЕШКО С.І. РОЛЬ ПЕРЕКЛАДАЧА, ЯК ТЕХНІЧНОГО КОМУНІКАТОРА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	103
НОВІКОВ Б.В. О ФИЛОСОФИИ И ФИЛОСОФСТВЕ	105
ОВЧАРЕНКО Н.М. МОЗОК, ПОВЕДІНКА ТА МЕТАФОРА	116
ПАВЛОВ В.І. ЕВОЛЮЦІЯ УЯВЛЕНЬ ПРО СЕКСУАЛЬНІСТЬ ЯК АКТУАЛІЗАЦІЯ ВІДНОШЕННЯ ДО САМОГО СЕБЕ	119
ПАНКОВ Г. Д. ЗАНЯТИЕ СОБОЙ КАК ПРОЦЕСС КОНСТРУИРОВАНИЯ ИДЕАЛЬНОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ В ХРИСТИАНСКОМ ДИСКУРСЕ	129
ПЕТРУШЕНКО В.Л. ЩО Ж ТАКЕ БУТТЯ І ЯК ЙОГО ОСМИСЛИТИ?	133
ПЕТРУШЕНКО О.П. УТОПІЯ ЯК СПОСІБ КОМУНІКАЦІЇ ЛЮДИНИ ІЗ НАЛЕЖНИМ	142
ПЕТРУШОВ В.М. «ЛЮДИНА ЗАГИНЕ І НА ЇЇ МІСЦЕ ПРИЙДЕ НАДЛЮДИНА» Ф.НІЦШЕ. ТАК ГОВОРИВ ЗАРАТУСТРА	144
ПОНОМАРЕНКО В.Є. НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ).	148
ПОНОМАРЕНКО Н.В. КОНАТИВНА, СИГНІФІКАТИВНА ТА СТРУКТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛІЙСЬКИХ, РОСІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ	150
ПОНОМАРЬОВ О. С.,ХАРЧЕНКО А. О.,ЧЕБОТАРЬОВ М. К. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК ЯК ЧИННИК КОЕВОЛЮЦІЇ ЛЮДИНИ І ПРИРОДИ	153
РАССОХА И. Н. УСКОРЕНИЕ ИСТОРИИ 12/4, «АНТРОПНЫЙ ПРИНЦИП» И ВОЗМОЖНОСТЬ БЛИЗКОГО «КОНЦА ИСТОРИИ»	157
РУМЯНЦЕВА Т.Г. ИДЕЯ НИЦШЕ О СВЕРХЧЕЛОВЕКЕ И СОВРЕМЕННОСТЬ САМОЙЛЕНКО Д. О. ТРЕНДИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	166
САМОЙЛЕНКО Д. О. ТРЕНДИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	169
СИВОГРАКОВА З.А. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЗМІСТ І ПЕДАГОГІЧНА РОЛЬ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	173
СИТНІЧЕНКО Л.А. НОВІТНІ ФІЛОСОФСЬКІ ДИСКУРСИ ІДЕНТИЧНОСТІ: СПРАВЕДЛИВІСТЬ ЗАМІСТЬ НАСИЛЬСТВА	176
ТИТАР О. В. ФІЛОСОФІЯ ЗОРОВОГО ОБРАЗУ	180
ТИХОНРАВОВ С.М. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦІВ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ	184
ТОЛСТОВ І.В. ВЗАЄМОЗУМОВЛЕНІСТЬ ЛЮДСЬКОЇ ГІДНОСТІ ТА ПРАВ ЛЮДИНИ	185
ТОНІО В. КОРОНАВІРУСНА КРИЗА: НЕХАЙ ВИРІШУЄ ЖЕРЕБ!	188
ХРИСТОФ Р. ПОПУЛІСТИ: ВЖЕ ПЛАТОН ЗАСТЕРІГАВ ВІД НИХ	192

Наукове видання

**VIII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ,
ПРИСВЯЧЕНА 90-РІЧЧЮ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

**REPORTS OF THE VIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
“A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE TECHNOLOGIES”**

м. Харків, 15–16 жовтня 2020 р.

Відповідальність за наукову достовірність матеріалів та відсутність плагиату
несуть автори

Матеріали публікуються в авторській редакції

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times ET.
Умов. друк. арк. 17,15. Наклад 100 прим. Замов. № 1006/8-20.

Видавництво ТОВ «ДІСА ПЛЮС»
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: серія ДК № 4047 від 15.04.2011 р.
61029, м. Харків, шосе Салтівське, буд. 154. Тел. (057) 768-03-15,
e-mail: disadruk@gmail.com

Надруковано з готових оригінал-макетів у друкарні ФОП Петров В. В.
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
Запис № 2400000000106167 від 08.01.2009 р.
61144, м. Харків, вул. Гв. Широнінців, 79в, к. 137, тел. (057) 778-60-34.
e-mail:bookfabrik@mail.ua